

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βατσινιάζω.

Ὁ μὴ ἐμβολιασμένος διὰ δαμαλίδος, ἀνεμβολίαστος ἐνθ' ἄν.: Πέθανε τὸ παιδί ἀπὸ βλογιά, γιὰτ' ἦταν ἀβατσίνωτο στο Κυκλ.

άβατσίνωτος ἐπίθ. ἄγν. τόπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βατσινώνω.

Ἀβατσίνιαστος, ὁ ἰδ.

άβαφτισιὰ ἡ, Πάρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐς. βάφτισι.

Τὸ νὰ μὴ εἶναι τις βαπτισμένος, ἔλλειψις βαπτίσματος: Φρ. Αὐτὸ τὸ σπῖτι τὸ δέρνει ἀβαφτισιὰ (ἦτοι ἀφίνουν τὰ τέκνα των νὰ μεγαλώνουν ἀβάπτιστα).

άβάφτιστος ἐπίθ. ἀβάπτιστος Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) ἀβάπτιστους Μακεδ. ἀβάφτιστος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Ὁφ. Τραπ. κ. ἄ.) ἀβάφτιστους Ἡπ. Μακεδ. κ. ἄ. ἀβάφτ'ιστους Λέσβ. Μακεδ. (Βογατσ.) ἀάφτιστος Κάρπ. ἀδάφτιστος Μεγίστ. Νίσυρ. Σύμ. ἀγιάφτιστος Σίφν. ἀβάφκιστε Τσακων. ἀβάπτιγος Πόντ. (Σάντ.) ἀβάφτιγος σύννηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀβάφτ'ιγους Ἡπ. Σάμ. κ. ἄ. ἀβάφτιος Παξ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀβάπτιστος δηλοῦντος μὲν τὸν μὴ βυθισθέντα ἢ βαπτισθέντα ἐν ὑγρῷ, προσλαβόντος δὲ ἀπὸ τῶν Χριστιανικῶν χρόνων τὴν σημ., ἣν ἔχει σήμερον. Οἱ τύπ. ἀβάπτιστος καὶ ἀβάπτιγος μετὰ τοῦ συμφωνικοῦ συμπλέγματος πτ λέγονται κατ' ἐπίδρασιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσης.

1) Ὁ μὴ βαπτισθεὶς συμφώνως πρὸς τὸ δόγμα καὶ τὴν τυπικὴν διάταξιν τῆς ἐκκλησίας διὰ τριττῆς καταδύσεως καὶ ἀναδύσεως εἰς τὸ ὕδωρ τῆς κολυμβήθρας ἐν τῇ ὀνόματι τῶν τριῶν προσώπων τῆς Ἀγίας Τριάδος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) Τσακων.: Τὸ παιδί εἶναι ἀβάφτιστο. Τό'χει ἀκόμη ἀβάφτιγο τὸ μωρὸ κοιν. Τὸ μωρὸ ἀβάφτιγο ἐν' ἀκόμηνο (ἀκόμη) Ὁφ. Τὸ μισοῦλλι ἐπενάτζε ἀβάφκιστε (τὸ μικρὸν ἀπέθανεν ἀβάπτιστον) Τσακων. || Παροιμ. φρ. Ἀάφτιστο παιὶ κλαψοῦρες ἔχει (ταύτην λέγει ὁ θέλων νὰ προτρέψῃ τινὰ νὰ βαπτίσῃ τὸ παιδί του) Κάρπ. || Γνωμ. Ἀβάφτιστον κόκκαλον ᾽ς τὸν παράδεισον ᾽κὶ πάγει (ὅτι ὁ ἀλλοθρησκός, καὶ μάλιστα ὁ Τοῦρκος, ὅσον καὶ ἂν εἶναι ἀγαθός, δὲν θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν παράδεισον, ὅπως ἐννοεῖται οὗτος κατὰ τὴν Χριστιανικὴν διδασκαλίαν) Οἰν. Ἀβάφτιστον ἄνθρωπον μουρτάρτς ἐν' (ὁ ἀβάφτιστος ἄνθρωπος εἶναι ἀκάθαρτος καὶ μιαιρός. Ἐπὶ ἀλλοθρήσκου καὶ κυρίως τοῦ Μωαμεθανοῦ) Τραπ. || Ἄσμ.

Γιὰτ' εἶν' Τοῦρκους ἀβάφτιστους κ' ἰού'σι βαπτισμένους Μακεδ. β) Ἀπιστος, ἀσεβής, κυρίως ἐπὶ Μωαμεθανοῦ σύννηθ.: Εἶν' ἀβάφτιστος, δὲν πιστεύει τίποτα. Τί περιμένεις ἀπ' αὐτόν, εἶν' ἀβάφτιστος, ἀμύρωτος! 2) Μεταφ. σκληρός, ἀδικός, κακὸς σύννηθ.: Εἶνι ἀβάφτιστους, δὲν ἔχ' λάδ' ἀπάνου του Ἡπ. Τὸν παρακαλέσαμε νὰ κάνῃ μιὰ βοήθεια γιὰ τὴν ὀρφανὴ καὶ αὐτουνοῦ ἡ ψυχὴ δὲ ράγισε, γιὰτ' εἶν' ἀβάφτιστος Σῦρ. Τέλεια ἀβάφτιστος! Κύπρ. Βρὲ ἀβάφτιστε! (ὕβριστικῶς) Πελοπν. (Λακων.) Οὐ ἀβάφτ'ιγους! Ἡπ. Συνών. ἀλάδωτος. 3) Φιλάργυρος Σῦρ.: Εἶν' ἀβάφτιστος, πεντάρα δὲν τοῦ παίρνεις ἀπ' τὰ χέρια του.

άβαφτιος ἐπίθ. Ἀθῆν. Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Σῦρος κ. ἄ.—Λεξ. Βυζ. ἄβαφτους Μακεδ. (Βογατσ.)

κ. ἄ. ἄβαφτε Τσακων. ἄβαφος Θράκ. (Σαρεκκλ.) Εὐβ. (Κονίστρ.) Κρήτ. Παξ. Πελοπν. (Τρίκκ. κ. ἄ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Σάντ. Χαλδ.) κ. ἄ. ἄδαφος Σύμ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἄβαπτος κυριολεκτομένου ἐπὶ μετάλλου μὴ βυθιζομένου εἰς ψυχρὸν ὕδωρ πρὸς σκλήρυνσιν, ὑποστάντος δὲ σημασιολογικὴν ἐξέλιξιν διὰ τὸ νεώτ. ρ. βάφτω. Ὁ τύπ. ἄβαφος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ βάφω λεγόμενου ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸ βάφτω καὶ παρὰ Βλάχ. Τὸ ἄδαφος παρὰ τὸν τύπ. δάφω.

1) Ὁ μὴ βυθισθεὶς ἐν καταστάσει πυρακτώσεως εἰς ὕδωρ ψυχρὸν πρὸς ἀποσκλήρυνσιν, ἀστόμωτος, ἐπὶ σιδηροῦ αἰχμηροῦ ὀργάνου Εὐβ. (Κονίστρ.) Πόντ. (Κερασ.) Σῦρ. Τσακων. κ. ἄ.: Δὲν εἶναι καλὰ βαμμένο τὸ τσικούρι, ᾽πόμεινε ἄβαφο Κονίστρ. Ἀξίνα ἄβαφτη Σῦρ. Σίδερε ἄβαφτε Τσακων. 2) Ὁ μὴ βαφεὶς, ἀχρωμάτιστος Ἀθῆν. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κρήτ. Παξ. Πελοπν. (Τρίκκ. κ. ἄ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Σύμ. κ. ἄ.: Ἡ δόλια ἐπόμεινε ἄβαφη Κρήτ. Τὸ παννὶ ἐπόμεινε ἄβαφο αὐτόθ. Ἀβγά ἄβαφα Παξ. κ. ἄ. Ὠβὰ ἄβαφα Χαλδ. Ἀβαφο ἐπόμεινε τὸ μαλλι Ὁφ. Τὸ μαλλὶν ἄβαφτον ἐν' Τραπ. Ἀδαφα μαλλιά Σύμ. Ἐρζα ἄβαφα (ἔρζα = ἔρια) Τσακων. Ἀβαφον δάλ' φορεῖ Χαλδ. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Βλάχ.

άβαχτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἄβαχτους Μακεδ. (Καστορ. Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βάζω.

Ὁ μὴ βάζων, ὁ μὴ παράγων κρότον ἐνθ' ἄν.: Σπύριτον ἄβαχτον (ὅπερ κατὰ τὴν ἀνάφλεξιν δὲν κροτεῖ) Καστορ.

άββās ὁ, Θράκ. (Αἰν.) Πάρ. Σάμ. κ. ἄ. ἀββās Νάξ. (Ἀπύρανθ. Σαγκρ.) Πάρ. κ. ἄ.

Μεσν. ἐκ τοῦ ἤδη μεταγν. ἀββā, ὅπερ Ἑβραϊκ. Πβ. Μάρκ. Εὐαγγ. 14,36 «ἀββā ὁ πατήρ», Παῦλ. Ἀπόστ. Ρωμ. 8,15 καὶ Γαλάτ. 4,6.

1) Ἡγούμενος μοναστηρίου Θράκ. (Αἰν.) Πάρ. Σάμ. κ. ἄ.: Παροιμ.

Αὐτὸς ἀββās καὶ αὐτὸς κριτής, ποῦ πὰς ἰοῦ νὰ δικαστῆς; (ἐπὶ ἀνισχύρου θέλοντος νὰ ἀνταγωνισθῇ πρὸς τὸν λίαν ἰσχυρὸν) Σάμ. || Ἄσμ.

Ὁ ἡγούμενος ἀββās, | ὁ ἀββās ὁ ταυλαββās
ὄλ' ἡμέρα τρώγ' ἐλαιὸς | καὶ τὴ νύχτα κοντσουλῆς
(σκωπτικόν) Πάρ. 2) Μεταφ. εὐτραφὲς κριὸς ἢ τράγος ἄνευ κεράτων Νάξ. (Ἀπύρανθ. Σαγκρ.): Ἐχω 'ναν ἀββā κριὸ ποῦ κάνει ἕνα βασίλειο Ἀπύρανθ. Πβ. φλάρος. 3) Βλάχ, μωρὸς Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Εἶναι κ' εὐτὸς ἕνας ἀββās νὰ σοῦ πῶ! Πβ. ταυραδδās.

άββελίδος ἐπίθ. Ζάκ. Κεφαλλ. ἄββ'λίδος Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *avvilito*. Τὸ εὐρμήθη ἐκ τροπῆς τοῦ πιθανῶς διὰ τὴν γειννίασιν τοῦ ὑγροῦ. Διὰ τὸ δ ἀντὶ τοῦ τ πβ. φαλλίτο-φαλλίδος.

1) Ἀδύνατος σωματικῶς, ἐξηντλημένος Κεφαλλ.: Μοῦ φαίνεσαι πολὺ ἀββελίδος. 2) Ἑσκοτισμένος τὸν νοῦν, ἀφηρημένος Ζάκ.: Ἀββελίδος εἶσαι, δὲν προσέχεις! Πβ. ἀββελίρω.

άββελίρισμα τό, Ζάκ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀββελίρω.

1) Ἡ κατάστασις τοῦ ἀφηρημένου, τοῦ ἐσκοτισμένου

ν νοῦν: Βρίσκεται σὲ ἄββελίρισμα. Συνών. φρ. εἶναι ἄββε-
λος, ἔχει ἀφρημαῖα. 2) Ἀθυμία, ἀποθάρρυνσις.

ἄββελίρω Ζάκ. — ΔΓουζέλ. Χάσ. 38.

Ἰταλ. *avvilire* = ἐξευτελίζω, ταπεινῶ, ἀποθαρρύνω.

Μετρ. ἀποθαρρύνω τινά, προξενῶ σύγχυσιν καὶ ταρα-
ν εἰς τινά: Ἄσμ.

Εὐθύς εὐθύς δὲν ἄρπαξα ἀφ' τὸ σκοινὶ τὸ κρίας
καὶ δὲν τοὺς ἄββελίρισα καλοὺς κακοὺς μὲ μίας;

Γουζέλ. ἔνθ' ἄν. Ἀμτβ. ἀποθαρρύνομαι, ἀποκαρδιούμαι,
θυμῶ.

ἄββεντώρος ὁ, Ζάκ. Κεφαλλ. Λευκ. Παξ.

Ἰταλ. *avventore*.

1) Πελάτης Ζάκ. Κεφαλλ. Λευκ. Παξ. 2) Θηλ.
ἄββεντώρα μεταφ. φίλη, ἑταίρα Κεφαλλ. Παξ.

ἄββερίτω Κεφαλλ.

Ἰταλ. *avvertire*.

Ἀγγέλλω, εἰδοποιῶ. Συνών. ἄββιζάρω 1.

ἄββια ἐπίρρ. Κάρπ.

Προστ. τοῦ Ἰταλ. ρ. *avviare* ἢ τὸ *ek via*.

Ἄγε, ἐμπρός, ἐπὶ παρακελεύσεως: Ἄσμ.

Ἀββία, παλληκάριον, ἃν εἴστε Χριστιανοί,
μὴν μᾶσε πάρον σκλάους οἱ Ἀγαρηνοί.

ἄββιζαδῶρος ὁ, Ζάκ.

Ἰταλ. *avvisatore*. Διὰ τὸ δ' ἀντὶ τοῦ τ πβ. ἄβαν-
τζαδῶρος.

Κήρυξ δημόσιος προαναγγέλλων καὶ ἀποτρέπων ἀπὸ
τῶν ἀπαγορευομένων ὑπὸ τοῦ νόμου πράξεων.

ἄββιζαμέντο τό, Κρήτ. Νάξ. ἄββιζαμέντο Σίφν. κ.ά.

Ἰταλ. *avvisamento* = ἀγγελία.

1) Εἰδήσις, ἀγγελία Νάξ. 2) Καταγγελία Σίφν.:
Δώσανε ἄββιζαμέντο. 2) Παραγγελία, προσταγή Κρήτ.
3) Συμβουλή Νάξ.

ἄββιζάρισι ἡ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἄββιζάρω κατ' ἀναλογ. τῶν παραγομέ-
νων ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ.

Νουθεσία, συμβουλή: Δὲ χρειάζεται ἄββιζάρισι 'ς εὐτό.
Δὲ θέλω τὸ ἄββιζάρισέ σας, ὅτι κόβγει ἡ κεφαλὴ μου κεῖνο
θὰ κάνω. Πβ. ἄββιζάρισμα 2, ἄββιζαρισμός.

ἄββιζάρισμα τό, Ζάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Νάξ. (Ἀπύ-
ρανθ.) Παξ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ρ. ἄββιζάρω κατ' ἀναλογ. τῶν παραγομέ-
νων ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ.

1) Εἰδοποιήσις, ἀγγελία Ζάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ.
κ.ά.: Τοῦ 'στεῖλα ἄββιζάρισμα πῶς θὲ νά 'ρθῶ Ζάκ. "Υστερ'
ἀπὸ τὸ ἄββιζάρισμα λέω πῶς θὲ νά 'ρθῶ Παξ. 2) Συμ-
βουλή, νουθεσία Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Τέθρια παιδιὰ θέν' ἄββι-
ζάρισμα ὅλη ἀὴν ὦρα. Χίλια ἄββιζαρίσματα νὰ τοῦ κάνη
κάνεις κ' εὐτοννοῦ ὁ ἴδιος εἶναι. Δὲ μὲ πιάνουν ἄββιζαρί-
σματα μένα. Πβ. ἄββιζάρισι.

ἄββιζαρισμός ὁ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἄββιζάρω κατ' ἀναλογ. τῶν παραγομέ-
νων ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ.

Νουθεσία, συμβουλή: Εἶδ' ἄββιζαρισμός ἐδὰ πλῆθ' ἦτον
εὐτός! Τ' ἄββιζαρισμοῦ ποῦ σοῦ 'καμα πέρ'σι 'ν' ἡ γνῶσι
ποῦ 'βαλες. "Ἠπιασε τόπο ὁ ἄββιζαρισμός. Πβ. ἄββιζά-
ρισι, ἄββιζάρισμα 2.

ἄββιζαριστής ὁ, Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Θηλ. ἄββιζα-
ρίστρα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἄββιζάρω.

Ὁ δίδων συμβουλὰς: Τὸν ἄββιζαριστὴ κάνει κ' εὐτός,
ἀφοῦ δὲν ἤξερει εἶδα τοῦ 'ίνεται.

ἄββιζάριστος ἐπίθ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἄββιζάρω τοῦ ἀρκτικοῦ α προσλαβόντος
σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Πβ. ἀ-
στερητ. 2 β.

Ὁ μὴ λαβὼν συμβουλὰς, ὁ μὴ νουθετηθεὶς: Ἀββιζά-
ριστο μ' ἔχετε καὶ δὲν ἤξερα εἶδα νὰ τσῆ πῶ. Ἀββιζάριστο
τὸν ἔχον (ἔχουν).

ἄββιζαριστράκι τό, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ὑποκορ. τοῦ ἄββιζαριστῆς - ἄββιζαρίστρα.

Μικρὸν παιδίον δίδον συμβουλὰς.

ἄββιζάρω σύνθηθ. ἄββιζάρω Κίμωλ. ἄββιζέρονω
Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἄββιζέρονω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *avvisare* = γνωστοποιῶ, ἀναγγέλλω, ἤδη
μεσιν. Πβ. Γαδάρου διηγ. στ. 410 (ἔκδ. Wagner σ. 136)
«νὰ σ' ἄββιζάρω τίποτες ἦρθα γυρεύντάς σε».

1) Καθιστῶ τι γνωστόν, ἀγγέλλω, εἰδοποιῶ Ζάκ. Κέρκ.
Κεφαλλ. Κίμωλ. Κρήτ. Κύπρ. Νάξ. Παξ. Πελοπν. (Λακων.
Μάν.) κ.ά.: Τοῦ ἄββιζάρα νὰ 'ρθῇ νὰ πάρη καὶ Μάν. Νὰ μὲ
'ββιζάρης πότε θὰ βγάλουνε λάδι Κίμωλ. Θὰ τὸν ἄββιζάρω
'γὼ νὰ μᾶς περιμένῃ Κέρκ. Τὸν ἄββιζάρα πῶς θὰ πάω Κρήτ.
Τὸν ἄββιζάρισα νὰ μὴν ἔρθῃ Κέρκ. Ἀββιζάρε νὰ φύγῃ
Λακων. Ἀββιζαρίστηκε πῶς θὰ περάσουνε ἀπόκεια Κέρκ.
Εἶναι ἄββιζαρισμένες νὰ πάνε αὔριο τ' ἀποταχὰ 'ς τὸ πλύμα
αὐτόθ. || Ἄσμ.

Βγάνουν ἀνθρώπους γλήγορους 'ς τσοὶ ρίζες κι ἄββιζέρονουν
Κρήτ.

Ξέρω το τῶαὶ γνωρίζω το τῶαὶ θεν-νὰ τ' ἄββιζάρω
'ς τὸν παντοκράτορα Θεὸν ἐτῶεθ' θεν-νὰ σὲ πάρω

Κύπρ. Συνών. ἄββερίτω. 2) Παραγγέλλων ἐκ τῶν
προτέρων προκαταλαμβάνω τι, προεξασφαλίζω Αἰγίν.
Κέως Πελοπν. (Μάν.) κ.ά.: Γνωμ. Τὸν παππὰ καὶ τὸν κουμ-
πάρο ἀποβραδὺς τοὺς ἄββιζάρουν (δηλ. διὰ νὰ μὴ εὑρε-
θοῦν ἀπνησχολημένοι εἰς ἄλλα καθήκοντα, καθ' ἣν ὦραν
τοὺς χρειάζεται τις) Αἰγίν. Συνών. *καπαρρώνω*. 2)

Παραγγέλλω, προστάζω Ἡπ. Κρήτ.: "Οταν τοὺς ἄββιζά-
ριτι, δὲ ζυγώνουν Ἡπ. Τὸν ἄββιζάρα νὰ μὴ δώσῃ τὸ νοίκι
Κρήτ. 3) Προτρέπω, νουθετῶ, συμβουλεύω Νάξ.
(Ἀπύρανθ. Δαμαρ. Τρίποδ.) Πελοπν. (Λακων.): Τὸν ἄββι-
ζάρανε κ' ἠπήαινε 'ς τὴν ἐξοχὴ ποῦ εἶχανε πάει οἱ γονοὶ του
Δαμαρ. Ἡ ἄββιζάρεῖς τονε ἢ δὲν τὸν ἄββιζάρεῖς τὸ ἴδιο κάνει
'Απύρανθ. Ἀββιζάρουν δηνε, μὰ δὲ γροικᾷ αὐτόθ. Ἐββιζερνά
σε, μὰ δὲ μοῦ 'κονεες αὐτόθ. Ἐὼ τὰ 'χ' ἄββιζαρισμένα τὰ
παιδιά μου καὶ κάθονδαι φρένιμα αὐτόθ.

ἄββιζο τό, Ζάκ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κυκλ. Παξ. Πελοπν.
(Καλάβρυτ. Τρίκκ. Τριφυλ.) κ.ά. ἄββιζον Λέσβ.

